

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA LEŻAJSKA ZA 2015 ROK

Sporządziła:

Beata Jodkowska

Zatwierdził:

BURMISTRZ

mgr inż. Ireneusz Stępański

Miasto Leżajsk

Kwiecień 2016

1. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016r. poz. 250) jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Prezentowana analiza obejmuje 2015 rok.

2. ZAŁOŻENIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Miasto Leżajsk zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego zostało zakwalifikowane do Regionu Północnego. Dla regionu tego jako RIPOK w 2015 roku wskazane zostały: Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg, Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia Giedlarowa 37-300 Leżajsk oraz Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych ul. Centralny Okręg Przemysłowy 37-450 Stalowa Wola.

Konsorcjum firm Miejskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. ul. Żwirki i Wigury 3 Lider konsorcjum oraz Miejskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. Stalowa Wola ul. Komunalna 1 – partner konsorcjum, odbierające od 1 lipca 2014 roku odpady z terenu Miasta Leżajska przekazywało zmieszane odpady komunalne do wszystkich trzech w/w regionalnych instalacji.

3. ISTNIEJĄCY SYSTEM ZBIERANIA ODPADÓW W 2015 ROKU

Miasto Leżajsk prowadziło odbiór odpadów komunalnych jedynie z nieruchomości zamieszkałych. Na dzień 31.12.2015 roku objętych systemem zostało 2448 takich nieruchomości – budynków jednorodzinnych (z czego 192 to tzw. pustostany lub nieruchomości zamieszkiwane sezonowo) oraz 46 budynków wielolokalowych. Odpady zmieszane zbierane były w pojemnikach 120l i 240l w zabudowie jednorodzinnej, natomiast w zabudowie wielolokalowej w pojemnikach 1100 litrowych. Odpady segregowane odbierane są w zabudowie jednorodzinnej w systemie workowym a w zabudowie wielolokalowej w pojemnikach 1500 litrowych oraz KP-7 przystosowanych do segregacji.

Selektywna zbiórka odpadów polega na zbieraniu następujących frakcji odpadów – makulatury i opakowań wielomateriałowych, tworzyw sztucznych i metali, szkła białego i kolorowego, odpadów zielonych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych.

W 2015 roku odbiorem odpadów zajmowało się wyłoniony w drodze przetargu konsorcjum firm MZK sp. z o.o. w Leżajsku oraz MZK SP. z o.o. w Stalowej Woli.

W zamian za świadczoną usługę mieszkańcy obowiązani byli wносить opłatę za gospodarowanie odpadami, która wynosiła 10,50 zł od osoby za odpady segregowane i 18 zł za niesegregowane.

Za tę opłatę od mieszkańców odbierana jest każda ilość odpadów (w tym segregowanych) zgodnie z ustalonymi zasadami określonymi harmonogramem.

Ponadto mieszkańcy, którzy chcieli pozbyć się segregowanych odpadów poza ustalonymi terminami odbioru mogli korzystać z funkcjonującego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) zlokalizowanego na bazie Miejskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. w Leżajsku przy ul. Podolszyny 1.

4. LICZBA MIESZKAŃCÓW MIASTA LEŻAJSKA

Zgodnie z ewidencją ludności według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, liczba mieszkańców miasta Leżajska wynosiła 14 021 osób. W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Urzędzie Miejskim ujętych zostało 9750 osób. Duża różnica w liczbie mieszkańców częściowo wynika z faktu, iż wielu studentów kontynuuje naukę poza miejscem zamieszkania, wiele osób czynnych zawodowo przebywa poza terenem miasta Leżajska.

Jednakże ciągły spadek liczby osób zadeklarowanych do opłaty za odpady, skłonił do weryfikacji tych danych poprzez analizę zużycia wody w poszczególnych nieruchomościach i mieszkaniach w budynkach wielorodzinnych. W efekcie stwierdzono, że w wielu nieruchomościach przedstawiane mogą być nieprawdziwe dane co do ilości osób tam zamieszkujących.

LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY , W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA

Zgodnie z podjętą uchwałą miasto Leżajsk przejęło obowiązek odbierania odpadów tylko od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Dlatego też właściciele tych nieruchomości zobowiązani byli do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2015 roku nie wszczynano postępowań administracyjnych w sprawie określenia wysokości należnej opłaty. Na dzień 31.12.2015 roku w tutejszym urzędzie złożono 2234 deklaracji. Na koniec 2015 roku systemem odbierania objęto wszystkie zamieszkujące osoby.

5. MOŻLIWOŚĆ PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH. ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie odpadów rozumie się proces odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie na składowiskach).

Na terenie miasta Leżajska nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Odpady tej kategorii odbierane z terenu miasta przekazywane były do zagospodarowania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych tj. do Zakładu Segregacji i Kompostowania Odpadów ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg, Sortowni Odpadów Komunalnych w Giedlarowej „Stare Miasto Park” Sp. z o.o. Wierzawice 874 37-300 Leżajsk, Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg oraz instalacji zastępczej tj. Sortowni Odpadów Komunalnych w Sigietkach Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie ul. Biłgorajska 16, 37-418 Krzeszów.

Odpady zielone zebrane z terenu miasta przekazywane były do Kompostowni Osadów i Biokomponentów KOMWITA ul. Siedlanka Boczna 2, 37-300 Leżajsk, która jest regionalną instalacją w Regionie Północnym dla odpadów zielonych oraz innych bioodpadów.

6. ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA ODBIERANYCH Z TERENU GMINY

W 2015 roku z terenu Leżajska zebrano 2724,5 Mg zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z czego 591,5 tony zostały przekazane do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Tarnobrzegu, 279,2 Mg do Sortowni Odpadów Komunalnych w Sigietkach zaś 1328,10

Mg do Sortowni Odpadów Komunalnych w Giedlarowej oraz 525,7 Mg do Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania odpadów w Stalowej Woli. Z informacji uzyskanych w instalacji wynika, iż niesegregowane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 w całości poddane zostały innym procesom zagospodarowania niż składowanie. Dopiero powstałe w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpady o kodzie 19 12 12 w ilości 1527,2 Mg zostały przekazane do składowania.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 zebrane z terenu miasta w ilości 488,7 Mg zostały przekazane do Kompostowni i Osadów i Biokomponentów KOMWITA w celu ich dalszego zagospodarowania – kompostowania.

7. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury takie jak urzędy, szkoły, obiekty handlowe, usługowe, turystyczne itp.

Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2015 roku wyliczona na podstawie sprawozdań półrocznych przekazywanych przez firmy odbierające odpady przedstawia się następująco:

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odebrana w 2014 roku w Mg
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	14,8
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	15,2
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	7,6
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	12,10
5.	16 01 03	Zużyte opony	21,8
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	174,4
7.	17 02 01	Drewno	0,1
8.	17 02 02	Szkło	1,7
9.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	2,2
10.	17 06 04	Materiały izolacyjne	3,5
11.	20 01 01	Papier i tektura	523,8
12.	20 01 02	Szkło	305,8
13.	20 01 10	Odzież	6,6
14.	20 01 32	Leki	0,3
15.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	10,0
16.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	7,1
17.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	1184,1
18.	20 01 40	Metale	188,0
19.	20 01 80	Środki ochrony roślin	0,2
20.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popioły)	227,8
21.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	488,7
22.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,1
23.	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	2724,5
		Łącznie	5969,4

Ilość odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odebrana w 2014 roku w Mg
1.	16 01 03	Zużyte opony	2,7
2.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	69,0
3.	17 02 01	Drewno	0,5
4.	17 02 02	Szkło	2,4
5.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	3,2
6.	17 03 80	Odpadowa papa	1,5
7.	17 06 04	Materiały izolacyjne	7,6
8.	17 06 05	Materiały izolacyjne z azbestem	3,2
9.	20 01 01	Papier i tektura	3,1
10.	20 01 02	Szkło	5,1
11.	20 01 10	Odzież	3,2
12.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1
13.	20 01 34	Baterie i akumulatory	0,2
14.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,9
15.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	4,4
16.	20 01 40	Metale	0,3
17.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	56,3
18.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	19,4
		Łącznie	183,1

8. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA, ODZYSKU INNYMI METODAMI NIEKTÓRYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ OGRANICZENIE SKŁADOWANIA ILOŚCI ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI

a) ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania obliczany jest na podstawie z Rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 25 maja 2012 roku. Poziom ograniczenia odpadów tego typu uważa się za osiągnięty, jeżeli wskaźnik jest mniejszy lub równy 50%. W przypadku miasta Leżajska poziom ten w 2014 roku wyniósł **34,62 %**.

b) Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oblicza się na podstawie Rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012r. poz.545)

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia tych frakcji odpadów uważa się za osiągnięty jeżeli jest on większy lub równy 14 %, W przypadku Miasta Leżajsk warunek został spełniony, ponieważ poziom ten za rok 2015 wyniósł **172,01 %**.

c) Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oblicza się na podstawie Rozporządzenia

Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012r. poz. 645).

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został osiągnięty, jeśli wskaźnik jest większy lub równy 38%.

W przypadku miasta Leżajska warunek ten został spełniony, ponieważ poziom ten za rok 2015 wyniósł **100 %**.

9. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Leżajska wydatkowano kwotę w wysokości 1 239 567,60 zł na którą składały się koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z umowami przetargowymi, obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów oraz koszty administracyjne.

Koszty poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami pokrywane były z otrzymanych wpływów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyliczonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wyniosły 1.251.399,81 zł.

Problemem są zaległości z tytułu nieuregulowanej opłaty za odpady komunalne. Nie wszyscy mieszkańcy wywiązują się z obowiązku uiszczania opłat, co powoduje powstawanie sporych zaległości w tej opłacie. Do właścicieli nieruchomości, którzy spóźnili się z płatnościami z tego tytułu wysłane zostały upomnienia. W analizowanym okresie wysłano blisko 300 upomnień oraz przekazano do Urzędu Skarbowego 26 tytułów wykonawczych w celu przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2015 rok zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 48.405,58 zł.

10. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Potrzeby inwestycyjne dla miasta Leżajska w roku 2015 wynikały z realizacji selektywnego zbierania odpadów. W celu wywiązywania się z ustawowego obowiązku prowadzenia PSZOK istnieje cały czas konieczność ponoszenia kosztów jego obsługi i ciągłego usprawniania jego pracy.

11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Leżajska za 2015 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie i sprawnego systemu, który zapewni osiągnięcie założonych poziomów odzysku i recyklingu,

Przez cały 2015 rok obowiązki nałożone ustawą realizowane były poprzez podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Właściciele nieruchomości wnosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi, prowadzili selektywną zbiórkę odpadów, która zapewniła bardzo wysoki poziom odzysku odpadów takich jak papier, metale, tworzywa, szkło a także innych frakcji odpadów, co daje podstawę do stwierdzenia, że system w tym zakresie jest sprawny aczkolwiek wymagać będzie jeszcze podjęcia działań, szczególnie jeśli chodzi o budownictwo wielorodzinne.

Ponieważ systemem objęto jedynie nieruchomości zamieszkałe, zaobserwowano niepokojące zjawisko wykorzystywania tej sytuacji przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (firmy prowadzące działalność gospodarczą). Spowodowało to podjęcie decyzji o objęciu systemem odbioru odpadów komunalnych także właścicieli nieruchomości niezamieszkałych od 1 lipca 2016 roku.

Innym niepokojącym zjawiskiem stał się ciągły spadek ilość mieszkańców w składanych deklaracjach. W przeciągu dwu i pół roku liczba ta zmniejszyła się o blisko 1000. Na podstawie analizy zużycia wody na poszczególnych nieruchomościach, stwierdzono, iż wielu właścicieli nieruchomości może przedstawiać nieprawdziwe dane co do ilości osób faktycznie tam zamieszkujących. Taka sytuacja powoduje ciągły spadek dochodów i niedobór środków finansowych na realizację zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Aby zbilansować ten niedobór i zapobiec jego dalszemu pogłębianiu się postanowiono od 1 lipca 2016 roku zmienić system naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wprowadzić opłaty zależnej od ilości zużytej wody na nieruchomości. Konieczne jest także podjęcie dodatkowych działań edukacyjnych i organizacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, gdyż z poczynionych obserwacji wynika, że selektywna zbiórka odpadów z terenów budownictwa wielorodzinnego nie wygląda najlepiej.

Planowane w najbliższym czasie zmiany w przepisach prawnych dotyczące zasad segregacji odpadów będą bardzo restrykcyjne skutkując bardzo wysokim karami za nieuzyskanie odpowiednich poziomów odzysków. Należy to mieć szczególnie na uwadze planując dalsze działania w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W obecnej sytuacji priorytetem jest zapewnienie bilansowanie się środków finansowych przeznaczonych na realizację tego zadania czemu mają posłużyć wprowadzone zmiany od 1 lipca 2016 roku.